

CONTRA ELS P

Poques malalties hi ha a les que es concedeixi tan poca importància i que, no obstant, molestin tant com els penellons. Ningú no els atribueix ni la més mínima transcendència en el que es refereix a l'estat de salut general, culpant-ne sempre exclusivament al fred, que s'emporta tota la culpa. Res no importa, sembla, el factor personal, malgrat que el sol fet que unes persones en tinguin i altres no, diu ben clar que les que en tenen, quelcom han de posseir de bo o dolent que els predisposa.

No cal dir que dos fets importants abonen aquesta actitud d'indiferència de gairebé tothom: una, l'absència de conseqüències immediates que solen reportar els penellons, fora dels que s'obren i donen lloc a infeccions de major o menor gravetat; l'altra, la manca d'un tractament d'eficàcia reconeguda que els eviti i els guareixi, buit que l'humor popular ha emplenat amb el conegut remei «aigua de maig».

I encara una altra cosa ajuda a aquesta indiferència: la poca importància que els metges solem donar a qui ens consulta sobre els penellons. Acostumats encara més a guarir les malalties que a prevenir-les, i tenint en compte les nombroses causes que poden determinar la producció dels penellons, optem per aconsellar algun tractament local, d'eficàcia sempre dubtosa, pensant que un veritable tractament causal difícilment l'acceptarà el pacient per la seva innegable complexitat, o bé que aquestes dificultats del tractament no seran proporcionades als avantatges de la curació, almenys a judici del qui no en sofreix. I com si no fos prou, quan el metge es decideix a instaurar un tractament etiològic i preventiu, per a seguir-lo cada any per la tardor, és raríssim que el pacient se'n recordi. Perquè la poca afició per a les coses preventives està molt més estesa entre el públic que entre els metges.

El remei a aquesta indiferència és una perogrullada l'assegurar que fora l'existència d'un medicament eficaç, una mena de panacea que servís per a guarir tots els penellons. Existeix aquesta panacea? No, rotundament. Però, en canvi, sí es pot assegurar que existeix remei eficaç per a la immensa majoria de penellons, sempre que no es pensi en l'existència de panacees ni d'untures que els guareixin de forma fulminant.

La raó és senzilla: els penellons no són una malaltia pròpiament dita, sino la simple expressió, ja sigui d'una malaltia interna (tuberculosi, endocrinopaties, avitaminosi, etc.), o predisposició a certes malalties (pretuberculosi, limfatisme, escrofulisme, neurosis, etc.), o bé la manifestació d'un estat constitucional que es caracteritza per certes deficiències de les glàndules internes o del sistema nerviós vegetatiu, que, sense constituir malalties, en el sentit corrent de la paraula, disminueixen les defenses de què disposa l'organisme contra les variacions de la temperatura exterior. **Sempre són la mostra d'un estat particular intern**, que cal escatir si hom vol aplicar un tractament causal i veritablement curatiu.

Els penellons no són més que un trastorn de la circulació sanguínia dels òrgans més allunyats del cor (mans, peus, orelles, nas), trastorn que consisteix en contraccions i dilatacions vasculars extemporànies que entorpeixen el corrent circulatori de l'interior i l'exterior dels vasos (artèries, venes, limfàtics), provocant aquests estancaments locals anomenats científicament eritema perni.

No cal dir que d'aquest desordre en la contracció i dilatació vascular cal cercar-ne l'origen en la regulació nerviosa del diàmetre o llum vascular i allò que hi ha darrera de la regulació nerviosa, que és el complex